

تنه‌های سفر کنند و هم همراه پادشاه راهی لشکر کشی
ها و عملیات نظامی شوند. یا در کنار او با امور
اداره مملکت نظارت داشته باشند. بانوی اول
برای خود دربار جداگانه داشت. می توانست با
همسر مخصوص خود توافق نامه امضا کند و بدون
محدودیت به پادشاه دسترسی داشته باشد.
همه و فترتین زنان در دربار هفتاد منشی عبارت
ماندانا، مادرش کوروش کبیر، کاسانندان، همسر
کوروش کبیر، آنوسا، دخترش کوروش کبیر
همسر ایراک اسکندر، رکسانه و غیره.

زنان امکان تصمیم گیری در موارد ازدواج
خود را داشتند و اگر قرار نبود برای پیشبرد مقاصد
سیاسی ازدواج کنند. اغلب خود شوهر آینده‌های آنها
را انتخاب می کردند. زنان طبعه اغلب ایرانی بودند
و به همین خاطر می توانستند با مردی از خاندان
پادشاهی وصلت کنند. اما به هر حال جایگاه مخصوص
زنان و الا مقام برخوردار بودند ایشان مثل سایر
همسران شاه صاحب زمین و کسب و کار باشند
زنان در دوره هخامنشی می توانستند وارد خدمت
نظامی شوند و نوشته‌ها و اشیای باستانی زیادی
در تایید این مطلب وجود دارد.

زنان در خدمت نظامی - در زمان هخامنشیان
یک زن برای نخستین بار در تاریخ به مرتبه دریا سالار
یعنی فرماندهی نیروی دریایی خشیارثا رسید که نامش
"آرتامیس" بود. تعداد بسیاری از زنان آن دوره
موسیقی را آموخته داشتند که نه تنها در دوره‌های
بعد از حکمرانی کوروش، بلکه در شرایط کنونی نیز شاهد
چنین رویدادی خواهیم بود.

فرمانده آرسیاپ زنی داشت بنام "پانته ای"
که فرمانده گارد جاودان بود. "اساتیرا" دختر
داریوش سوم، فرمانده نیروهای جنگی آن زمان

بود. آذر می‌دخت، دختر خسرو پرویز پس از مرگ خواهرش پوران دخت به پادشاهی رسید. آرتا دخت، برکتین خان پادشاه چهارم آشکانی بود. پیرین، دختر قباد، مشاور امور قضای ساسانیان بود.

زنان دارای مقام ولای در جامعه هخامنشی بودند و با تمام آزادی و کشای روی در میان مردم آموخت می‌کردند و تمامی مردم بر آنها احترام خاصی قایل بودند. اکرام زن در این دوره تا جای بود که برای اولین بار جشن بنام جشن اسفندگان برای آنها برگزار شد. این جشن یکی از جشن‌های ایرانیان در روز پنجم اسفند بود که این روز را روز بزرگداشت زن و زمین می‌دانستند زیرا ماد باروی است که حیات و زندگی را بدون هیچ چشم داشتی به بشر اهدا می‌کند. هم‌اکنون زن یا فرزندان زنان را در این روز بر تخت پادشاهی می‌نشاندند و از آنان اطلاعات می‌گرفتند و عهدهای نفسی پیشکش بانوان خود می‌کردند.

زنان می‌توانستند صاحب ملک و زمین شوند و در آنها تصرفات مالکانه داشتند و هم چنین این حق را داشتند تا بنام شوهر یا بدو وکالت از طرف او به کارهای مربوط به هم رسیدگی کنند. چون زن در خانه و هم در بیرون از خانه با مرد در کار تولید و رفح هوا بجز زندگی معاشرت و همکاری داشت و از طرفی تولید و مثل و یکی زاییدن و استمرار نسل به طور فطری و طبیعی بر عهده ای بود. لذا ارزش و اهمیت زن نسبت به مرد فزونی یافت و تا حدی قدرت برابر سود زن متمایل ساخت.